

Opbrengst participatie Nota Ruimtelijke Kwaliteit

Op 17 april 2025 stelde de gemeenteraad de kaders vast voor het participatieproces. De **trede** is raadplegen en adviseren. In de kaders staan de volgende **kernvragen/ onderwerpen** genoemd voor participatie.

Hoe gaan we om met:

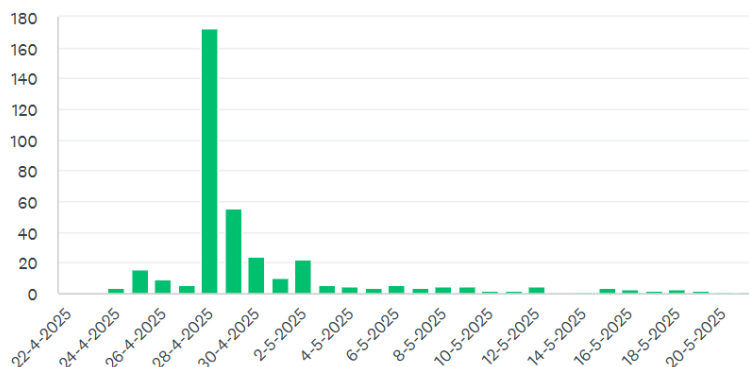
1. duurzaamheid
2. verkeer
3. veiligheid
4. dienstverlening vanuit de gemeente,
5. het beschermde stadsgezicht,
6. monumenten,
7. beeldkwaliteit,
8. leefbaarheid
9. woonklimaat van de binnenstad
10. het gebruik van openbare ruimte.

Als **belanghebbenden** zijn vastgesteld: alle inwoners van de gemeente Middelburg met extra aandacht voor de inwoners en ondernemers van de binnenstad, Koninklijke Horeca Nederland (KHN), Vereniging Ondernemers Middelburg (VOM), Erfgoedvereniging Heemschut, Vrienden van Middelburg, toeristische ondernemers/ attracties en wijkteams. De belanghebbenden moesten **betrokken worden** online en offline-middelen, met in elk geval fysieke bijeenkomsten en enquêtes via Middelburg Ontmoet.

1. Wat hebben we gedaan?

Enquête

Er heeft vier weken een enquête opengestaan over de Nota Ruimtelijke Kwaliteit. Om mensen te wijzen op de enquête, zijn naast de gebruikelijke kanalen (gemeentelijke pagina in de Bode, socials, de website en Middelburg Ontmoet) een aantal extra acties ingezet. Zo zijn in de eerste week van de meivakantie huis-aan-huis in de binnenstad 5.200 flyers met een brief van de wethouder verspreid, waarin gewezen wordt op de enquête en de inloopbijeenkomst op 7 mei. In totaal zijn er 381 reacties, 271 hebben alle vragen ingevuld, dat is 71%. Het voltooiingspercentage voor een online enquête ligt tussen de 60 en 80%. Het effect van de flyer is duidelijk te zien in het onderstaande overzicht:

Woonplek/ ondernemer-inwoner

De respondenten zijn voor 34% inwoner van de binnenstad. 15% van de respondenten is ondernemer, waarvan 1 proces in de bouwsector. 4% van de respondenten geeft aan niet in Middelburg te wonen.

Leeftijd

16% van de respondenten geeft aan 34 jaar of jonger te zijn. 69% van de respondenten geeft als leeftijd aan 35-64 jaar. 15% geeft aan 65 jaar of ouder te zijn.

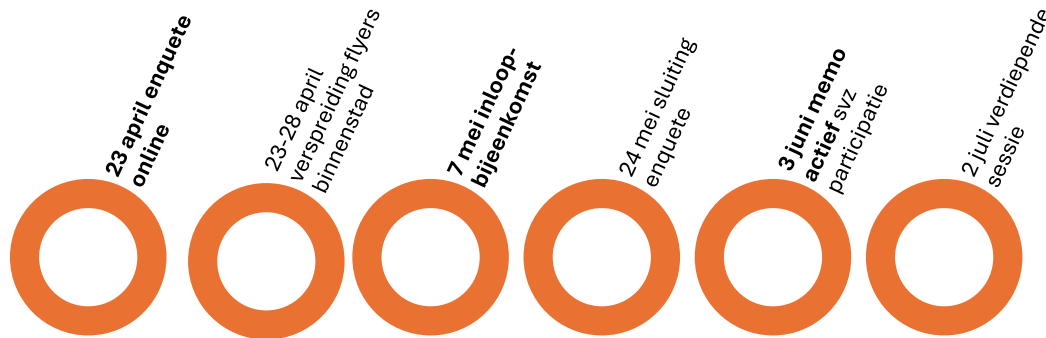
Inloopbijeenkomst

7 mei vond de inloopbijeenkomst plaats. Via de gemeentelijke kanalen (gemeentelijke pagina in de Bode, social media, de website en Middelburg Ontmoet) is bekendheid gegeven aan de bijeenkomst. Inwoners van de binnenstad zijn bovendien met de flyer ook op de bijeenkomst gewezen. Dezelfde avond vond ook de inloopbijeenkomst voor terras, horeca en Winterstad plaats. In totaal bezochten 40-45 mensen de bijeenkomsten in de Zeeuwse Bibliotheek. Bezoekers konden in gesprek met verschillende vak-ambtenaren en de wethouder. De belangstelling voor de Nota Ruimtelijke Kwaliteit was minder groot dan voor de andere bijeenkomst.

Verdiepende sessie

Deelnemers aan de enquête konden zich aanmelden voor de verdiepende sessie. Van de 379 deelnemers hebben 27 respondenten aangegeven hiervoor interesse te hebben. Die zijn benaderd voor de sessie op 2 juli 2025. Daarnaast zijn ook andere belanghebbenden zoals in de kaders vermeld ook benaderd, namelijk Koninklijke Horeca Nederland (KHN), Vereniging Ondernemers Middelburg (VOM), Erfgoedvereniging Heemschut, Vrienden van Middelburg, toeristische ondernemers/ attracties en wijkteams.

In de uitnodiging kon men aangeven over welke onderwerpen men wilde doorpraten. Daaruit kwamen de volgende onderwerpen naar voren: kleurgebruik, duurzaamheid, installaties, vergroening, reclame, procedure & samenstelling commissie. In totaal hadden 13 mensen zich opgegeven voor de verdiepende sessie, de opkomst bestond uiteindelijk uit zeven personen, waaronder één raadslid.

Tijdslijn participatie

2. Wat heeft het opgeleverd?

In de enquête, tijdens de inloopbijeenkomst en tijdens de verdiepende sessie werden de kernvragen uit de kaders besproken. Het doel hiervan was raadplegen en dus het ophalen van ideeën, knelpunten en suggesties van belanghebbenden. Adviezen die door alle belanghebbenden gedragen worden en passen binnen de kaders, worden meegenomen als advies.

Hieronder vindt u een samenvatting van de resultaten en vervolgens een analyse van de uitkomst per kernvraag/ thema. In bijlage 1 vindt u de uitkomst van alle gesloten vragen in de enquête. In bijlage 2 een samenvatting van alle antwoorden op de open vragen. In bijlage 3 het verslag van de inloopbijeenkomst in bijlage 4 het verslag van de schouw.

2.1 Samenvatting resultaten

De reacties op de Nota Ruimtelijke Kwaliteit laten zien dat **duurzaamheid** breed leeft onder inwoners en ondernemers. Er is veel waardering voor **vergroening, biodiversiteit en klimaatmaatregelen**, zoals minder maaien en meer ecologisch beheer. Tegelijkertijd zijn er **zorgen over de praktische uitvoering van de energietransitie**, bijvoorbeeld rond afval van zonnepanelen en accu's. Kunstplanten en gevelgroen worden vaak als kwaliteitsverlies gezien.

Op het gebied van **verkeer en veiligheid** vragen respondenten om meer groene parkeerplaatsen, betere toegankelijkheid voor ouderen en meer ruimte voor voetgangers en fietsers. Zwaar verkeer, terrassen en winkeluitstallingen belemmeren de doorgang en zorgen voor onrust in de binnenstad.

De gemeentelijke dienstverlening wordt als star en weinig flexibel ervaren. Er is onvrede over het **gebrek aan handhaving** van regels, beperkte inspraak en ongelijke behandeling tussen bewoners en ondernemers. Veel respondenten vinden de beoordelingscriteria en flitsvergunningen onduidelijk of te rigide, en missen echte participatie en heldere communicatie.

Voor het **beschermde stadsgezicht en monumentenbeleid** wordt het behoud van het historische karakter als essentieel gezien, mede vanwege de aantrekkingskracht voor toerisme. Tegelijkertijd is er behoefte aan ruimte voor nieuwe technieken en tijdslagen. De samenstelling van de **adviescommissie** wordt als te eenzijdig ervaren; men vraagt om meer diversiteit, waaronder duurzaamheidsexperts en architecten.

Beeldkwaliteit is een belangrijk aandachtspunt: banners, niet-uniforme reclame, wildgroei aan terrassen en plastic bakken leiden tot verrommeling van het straatbeeld. Er is behoefte aan een breder kleurenpalet en beter handhavingsbeleid.

De **leefbaarheid en het woonklimaat** staan onder druk door het verdwijnen van voorzieningen, waardoor 'slaapwijken' ontstaan. Bewoners pleiten voor meer bovenwoningen, een divers winkelaanbod en waardering voor hun inzet voor de buurt.

Tot slot is het **gebruik van de openbare ruimte een bron van discussie**: terrassen nemen te veel ruimte in, het aantal borden en billboards groeit, en speelruimte voor kinderen ontbreekt vaak.

2.2 Resultaten per thema

Duurzaamheid

Enquête

Duurzaamheid leeft sterk onder de respondenten. 47% vindt dat het huidige beleid voldoende bijdraagt aan de energietransitie en klimaatdoelen, 35% vindt van niet, 18% heeft geen mening. In de open antwoorden vragen veel inwoners om meer biodiversiteit, minder maaien en vergroening van tuinen en openbaar groen. Kritiekpunten zijn er ook: kunstplanten en gevelgroen worden als kwaliteitsverlies gezien. Er zijn zorgen over de afvalproblematiek bij zonnepanelen en accu's. Suggesties zijn onder meer: meer ruimte voor klimaatadaptatie, het stimuleren van groene daken en tuinen, en het beperken van verharding.

Inloopbijeenkomst en verdiepende sessie

Tijdens de sessies kwam naar voren dat vergroening niet alleen in het openbaar groen, maar juist ook op particuliere grond gestimuleerd moet worden. De uitvoerbaarheid van duurzaam beleid werd besproken, bijvoorbeeld rond vergunningen voor groene initiatieven. Er werd gepleit voor meer samenwerking tussen bewoners en gemeente, en voor duidelijke communicatie over duurzaam beleid.

Verkeer

Enquête

Verkeer en bereikbaarheid leveren discussie op. 44% van de respondenten vindt dat er voldoende ruimte is voor voetgangers en fietsers, 38% is neutraal, 18% vindt van niet. In de open antwoorden wordt vaak genoemd dat zwaar verkeer, terrassen en winkeluitstallingen de doorgang belemmeren. Er is behoefte aan meer groene parkeerplaatsen en betere toegankelijkheid, vooral voor ouderen en mensen die minder goed ter been zijn.

Inloopbijeenkomst en verdiepende sessie

Tijdens de sessie werd benadrukt dat de openbare ruimte eerlijker verdeeld moet worden tussen ondernemers, bewoners en bezoekers. Er is aandacht gevraagd voor betere looproutes en het terugdringen van obstakels op trottoirs en fietspaden.

Veiligheid

Enquête

Veiligheid wordt vooral gekoppeld aan de inrichting van de openbare ruimte. 52% voelt zich veilig in de eigen buurt, 32% neutraal, 16% niet. In de open antwoorden worden obstakels door terrassen en uitstallingen genoemd als onveilig, vooral voor mensen met een beperking.

Inloopbijeenkomst en verdiepende sessie

Er is gepleit voor duidelijke en toegankelijke looproutes. Ook werd aandacht gevraagd voor verlichting en overzichtelijkheid van straten en pleinen, zodat iedereen zich veilig voelt.

Dienstverlening vanuit de gemeente

Enquête

De gemeentelijke dienstverlening wordt wisselend beoordeeld. 38% is tevreden over de vergunningverlening, 24% neutraal, 38% ontevreden. Respondenten klagen over starre regels, beperkte inspraak en ongelijke behandeling van bewoners en ondernemers. Flitsvergunningen en beoordelingscriteria worden vaak als onduidelijk of te rigide ervaren.

Inloopbijeenkomst en verdiepende sessie

Tijdens de sessie werd gepleit voor meer transparantie, betere communicatie en echte participatie. Bewoners willen eerder en actiever betrokken worden bij beleid en uitvoering.

Beschermd stadsgezicht en monumenten

Enquête

Behoud van het historische karakter wordt breed gesteund. 62% vindt het belangrijk, 28% neutraal, 10% niet. In open antwoorden klinkt de wens om ruimte te bieden voor nieuwe technieken en tijdslagen. De samenstelling van de adviescommissie wordt als te eenzijdig ervaren.

Inloopbijeenkomst en verdiepende sessie

Er werd voorgesteld om de commissie uit te breiden met duurzaamheidsexperts en architecten, zodat het beleid beter aansluit bij actuele ontwikkelingen.

Beeldkwaliteit

Enquête

Beeldkwaliteit is een belangrijk aandachtspunt. 35% vindt dat er te veel reclame-uitingen zijn, 15% vindt ze niet mooi, 50% heeft er geen bezwaar tegen. In open antwoorden wordt geklaagd over wildgroei aan terrassen, banners en plastic bakken.

Inloopbijeenkomst en verdiepende sessie

Er is gepleit voor duidelijke regels, een breder kleurenpalet en striktere handhaving om verrommeling tegen te gaan.

Leefbaarheid en woonklimaat binnenstad

Enquête

Leefbaarheid staat onder druk door het verdwijnen van voorzieningen. 41% vindt het winkelaanbod passend, 37% neutraal, 22% niet. Bewoners vragen om meer bovenwoningen, een divers winkelaanbod en waardering voor hun inzet voor de buurt.

Inloopbijeenkomst en verdiepende sessie

Er is behoefte aan meer sport- en ontmoetingsmogelijkheden voor verschillende doelgroepen.

Gebruik van openbare ruimte

Enquête

Het gebruik van de openbare ruimte is bron van discussie. 38% vindt dat terrassen te veel ruimte innemen, 42% neutraal, 20% niet. Er zijn zorgen over het groeiend aantal borden en billboards en het gebrek aan speelruimte voor kinderen.

Inloopbijeenkomst en verdiepende sessie

Respondenten benadrukken dat de openbare ruimte van iedereen is en pleiten voor een betere balans tussen commerciële functies en leefbaarheid.